

skega svinčenega okisca, kateri pridenemo malo natronovega hidrata. Navadno zadošča, če se rog moči pol ure v tej raztopljeni, vendar je to odvisno od tega, kakšen da je rog in kako da je debel. Na to rožene stvari izperemo in jih denemo v nasišeno 30 do 40° C. vročo raztopljino volnenega črnila. V tej raztopljeni naj rog leži 12 ur. Pri tem pa vendar ne škoduje, če se ta čas raztopljina nekoliko shladi.

Če kosti barvajo s kotranovimi barvami, ne zadošča, da jih izperemo, temveč moramo jih kako lužiti. Priporoča se, če kosti denemo štiri ure v tekočino iz 400 delov vode, 50 delov solitrove kisline in 5 delov vinske kisline. Potem se koščene stvari spero in denó za jedno četrt ure v vodo, kateri smo pridejali nekaj malega kositarne soli in nekaj kapljic solne kisline. Pri slonovi kosti zadošča kratko luženje v vodi, v kateri je 1 odstotek solne kisline.

Obrtnijske raznoterosti.

Obrtne zadruge. Upravno sodišče razsodilo je v nekem posebnem slučaju, da morajo obrtne zadruge naznanjati političnemu oblastvu tudi odborove seje, ako se te zahteva.

Izumitelj šivalnega stroja. Posrečilo se je najti iz arhivov, kje in kdaj je bil rojen izumitelj šivalnega stroja krojač Jožef Madersberger. Rojen je bil dne 6. marca 1768. leta v Kufsteinu na Tirolskem in se je 1790. leta preselil na Dunaj. Tirolsko obrtno društvo je dalo vzdati ženjalnemu rojaku spominsko pločo.

Sprememba morske vode v pitno vodo. Zagrebški inženir Ofister je izumil neki aparat, s katerim se morska voda v malo minutah v dobro pitno vodo spremeni. Poskusi, ki so se vršili v primorskem mestu Postere, so se dobro obnesli. Ta iznajdba je velike važnosti za mornarje.

Kmetijstvo.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dalje.)

Kolikor je glavni odbor vzmožel, podpiral je tudi kmetijski pouk; vzdrževal je deloma podkovsko šolo, izdajal kmetijske poučne spise, izprosil državno podporo za nemška kmetijska predavanja po kočevskem okrajnem glavarstvu ter odposlal dva kranjska sirarja v sirarski tečaj v Šmihel na Tirolsko, da sta se bolje strokovno izobrazila.

Samostojno področje je imel konjerejski odsek kmetijske družbe in je pospeševal vse konjerejske reči v naši deželi. Odsek je posredoval pri razvrstitvi plemenih žrebcev po posameznih žrebčarskih postajah, pri oddaji žrebcev v zasebno oskrbo posestnikom v okoliših težkega plemena (na Gorenjskem) ter pri prebiranju za pleme nesposobnih državnih žrebcev. Ob licencevanju žrebcev sta zastopala dva člana, takisto pri državnem premovanju konj. K temu premovanju so pripeljali v šestih konkurznih postajah (v Lescah, v Kranji, v Kamniku, na Vrhniki,

v Ribnici, v Trebnjem in v Št. Jarneji) 108 kobil s sesnimi žrebeti, 53 brejih kobil in 81 žrebic, torej vsega vkupe 242 živalij, izmed katerih jih je 120 dobilo darila v znesku 1270 gld. in 49 srebrnih svetinj. Odsek pa je leta 1893. priredil tudi v Bohinjski Bistrici premovanje konj, in sicer z deželno podporo. Pripeljali so 37 kobil z žrebeti, od katerih je bilo obdarjenih 10; dobile so 150 goldinarjev.

Leta 1893. je plemenilo na Kranjskem v 18 žrebčarskih postajah 45 državnih žrebcev, izmed katerih sta bila 2 angleške polnokrvne, 14 angleške polkrvne, 1 norfolške, 11 orijentalne polkrvne, 12 lipiške in 5 mrzlokrvne pasme. V zasebni oskrbi je bilo 29 državnih žrebcev, ki so plemenili v 25 okrajih v okoliših težkega plemena. Po pasmi so bili ti žrebci pincgavci, valonci in kartovci. Razven teh žrebcev so plemenili 1893. l. še 3 licencevani zasebni žrebci. Vsi ti žrebci so plemenili l. 1893. 4303 kobile.

Odsek je leta 1889. začete dirke nadaljeval tudi to leto ter je z državno in deželno podporo priredil peto dirko v Št. Jarneji. Udeležilo se je 40 posestnikov s 50 konji.

Vsled odsekovega prizadevanja so se l. 1893. priredili trije semnji za nakupovanje konj za c. in kr. vojno, in sicer v Kostanjevici, v Bučki in v Št. Jarneji.

Odsek je tudi sklenil povzdigniti rejo težkih konj v kranjskem in kamniškem okraji ter v ljubljanski okolici. V to svrhu sta mu deželni odbor in kranjska hranilnica naklonila podpore, iz katerih je leta 1893. kupil več dobrih žrebic ter jih je prodal konjerejem omenjenih okrajev na javni dražbi. Izklicna cena je bila polovica nakupne cene.

Meseca maja 1893. leta se je odsek po odposlanci udeležil konjerejske enquete na Dunaj, da je zastopal deželne koristi.

Novo podvzetje odsekovo v prosep konjereje je ustanovitev tekališča za žrebeta v Št. Jarneji, katero se bo vsled podpor vlade, dežele in kranjske hranilnice odprlo uže leta 1894.

V letu 1893. je odsek imel 2844 gld. 16 kr. dohodkov in 2353 gld. 10 kr. stroškov; torej je preostalo v blagajnici 491 gld. in 6 kr.

Glavno delo samostojnega ribarskega odseka leta 1893. je bila dovršitev ribjega vališča in vzgojevališča na deželnem posestvu na Studenci. Vališče se je spopolnilo; napravil se je namreč vodovod, ki bo vališču v vsakem slučaju dovajal potrebno množino vode. Napravila se je tudi precejalnica (cedilo), obsežna 8 m³, katera čisti vodo za vališče. Sploh se je vse tako predelalo, da se sedaj lahko hkrati vali 150.000 iker.

V zavodu se je vzgojilo 30.000 postrvij, 6000 rdečih potočnic in 140.000 šarenk, skupaj torej nad 170.000 ribic, katerih pa je bilo moči oddati komaj petino, če prav jim je bila cena polovico manjša kakor po drugih deželah. Odsek bo skušal te ribe obdržati do zime 1893. leta, če prav je prostor določen le za tretjino tega šte